

1

Ty, bdejúca aj sniaca

TERAZ. ZOPAKUJME SI to.

Si Essun, jediná preživšia orogenička na celom svete, ktorá otvorila obeliskovú bránu. Nikto by ti taký úžasný osud nepredpovedal. Kedysi si patrila Fulkru, ale nebola si žiarivá hviezda ako Alabaster. Bola si ferálka nájdená v divočine, výnimočná iba tým, že si mala viac vrodených schopností než náhodou splodený priemerný rogga. Hoci si začala dobre, rýchlo si dosiahla pohodlnú rovinku, aj keď to nemalo zjavný dôvod. Jednoducho ti chýbala potreba inovovať alebo túžba excelovať, aspoň tak úpeli seniori za zatvorenými dverami. Prirýchlo si sa prispôsobila fulkrumskému systému. Obmedzilo ťa to.

To bolo dobre, lebo inak by nikdy neuvolnili reťaz tak, ako to urobili, keď ťa vyslali na misiu s Alabasterom. *On* ich desil, do hrdze s ním. No ty... Považovali ťa za jednu z bezpečných, dostatočne zlomenú a vycvičenú poslúchať. Bolo nepravdepodobné, že by si náhodou vyhladila mesto. Aký ironický omyl. Koľko miest si už vyhladila? Jedno napoly úmyselne. Ostatné tri boli nehody, ale skutočne na tom záleží? Mŕtvym isto nie.

Niekedy sa ti sníva o tom, že to naprávaš. Že sa v Allii nenačiahneš za granátovým obeliskom a namiesto toho budeš pozorovať veselé čierne deti pri hre na pobreží s čiernym pieskom, zatiaľ čo vykvrácaš z rany od strážcovho čierneho noža. Že ťa Antimón nezoberie na Meov a namiesto toho sa vrátiš do Fulkra, kde porodíš Korunda. Po pôrode by si oňho prišla a nikdy by si nemala Innona, ale obaja by pravdepodobne boli stále nažive. (Nuž. Keby Korunda odniesli do nódu, „živý“ by nebol vhodný výraz.) No potom by si nikdy nežila v Tirime, nikdy by si neprodila Ucheho, neumrel by pod pästami svojho otca, nikdy by si nevychovala Nassun a jej otec by ju neuniesol. Nerozmliaždila by si svojich susedov, keď sa ťa pokúsili zabiť. Tolko životov by bolo zachránených, keby si ostala v svojej klietke. Alebo umrela, keď sa tak rozhodli.

A tu, teraz, dávno oslobodená od ustálených príkazov a obmedzení Fulkra si sa stala mocnou. Zachránila si komunitu v Castrime za cenu samotnej Castrimy. Bola to nízka cena v porovnaní s krvou, ktorú by preliali nepriatelia, keby vyhrali. Dosiahla si víťazstvo tým, že si vypustila koncentrovanú moc mystického mechanizmu staršieho než (tvoja) písomná história – a pretože si, kto si, kým si sa učila ovládnuť túto moc, zavraždila si Alabastera Desaťprsteňového. Nebolo to úmyselné. Máš dokonca podozrenie, že chcel, aby si to spravila. Tak či onak, je mŕtvy a tento sled udalostí z teba urobil najmocnejšiu orogeničku na planéte.

Zároveň to znamená, že tvoj status najmocnejšia práve nadobudol dátum spotreby, lebo sa s tebou deje presne to, čo sa stalo Alabasterovi: meníš sa na kameň. Zatiaľ len tvoja pravá ruka. Mohlo to byť horšie. *Bude* to horšie, keď najbližšie otvoríš Bránu alebo keď opäť použiješ dostatočné množstvo čudnej striebornej neorogenézy, ktorú Alabaster nazval mágiou. Nemáš však na výber. Čaká ťa práca – vďaka Alabasterovi a nejasnej frakcii kame-

ňožrútov potichu túžiacich po ukončení prastarej vojny medzi životom a Otcom Zemom. Myslíš si, že úloha, ktorú *musíš* vykonať ty, je z tých dvoch ľahšia. Len chyť Mesiac. Zapečať Yumenskú trhlinu. Zmierni momentálne predpokladaný vplyv Obdobia z tisícov miliónov rokov na niečo zvládnuteľné – niečo, čo má ľudská rasa šancu prežiť. Navždy ukonči Piate ročné obdobie.

No úloha, ktorú *chceš* splniť? Nájsť Nassun, svoju dcéru. Vziasť ju mužovi, ktorý zavraždil tvojho syna a uprostred apokalypsy odviekol tvoju dcéru na opačný koniec sveta.

K tomu len toľko: mám dobrú aj zlú správu. No k Jijovi sa dostaneme onedlho.

Nie si naozaj v kóme. Si kľúčovou zložkou komplexného systému, ktorý ako celok zažil mohutný, zle regulovaný príval šťavy pri štarte a potom núdzové vypnutie s nedostatočným časom na vychladnutie, čo sa prejavilo ako magickochemická fázová rezistencia a mutagénna spätná väzba. Potrebuješ čas na... reštart.

To znamená, že nie si ani v bezvedomí. Sú to skôr obdobia polobdenia a polospánku, ak to dáva zmysel. Sčasti vnímaš. Nadskakovanie pri pohybe, občasné zatrasenie. Niekto ti do úst vkladá jedlo a vodu. Našťastie si si zachovala toľko duchaprítomnosti, že žuješ a prehĺtaš, lebo koniec sveta na popolom zaviatej ceste nie je vhodný čas na kŕmenie sondou do žalúdka. Ruky ti vyťahujú oblečenie a niečo sa ti obtrie o boky – plienka. Ani na to nie je vhodný čas a miesto, ale niekto je ochotný takto sa o teba postarať a tebe to neprekáža. Sotva to registruješ. Necítiš hlad ani smäd predtým, než ti dajú potravu. Tvoje vyprázdňovanie ti neprináša žiadnu výnimočnú úľavu. Život pretrváva. Nemusí to však robiť *nadšene*.

Napokon sa chvíle bdenia a spánku stanú rozpoznateľnejšími. Jedného dňa otvoríš oči a pozrieš sa na zatiahnutú oblohu

nad sebou. Kolíšeš sa. Kostnaté konáre ti občas zakryjú výhľad na slabý tieň obelisku za mrakmi – máš podozrenie, že je to spinel. Navrátený do svojho zvyčajného tvaru a veľkosti, och, nasleduje ťa ako osamelé šteniatko, teraz, keď je Alabaster mŕtvy.

Civenie na oblohu sa ti po chvíli zunuje, preto obrátiš hlavu a usiluješ sa pochopiť, čo sa deje. Okolo teba sa mihajú postavy ako v sne. Sú zahalené do bielosivých... nie. Nie, majú obyčajné oblečenie, len je pokryté svetlým popolom. A majú na sebe mnoho vrstiev odevu, lebo je chladno – nie natoľko, aby zamrzla voda, ale skoro. Obdobie trvá takmer dva roky. Dva roky bez slnka. Z Trhliny okolo rovníka stúpa horúčava, ale to nevynahradí chýbajúcu ohnivú guľu na oblohe. No bez Trhliny by zima bola horšia – nebolo by chladno, bolo by hlboko pod nulou. Malé láskavosti.

V každom prípade jedna z popolom pokrytých postáv si všimne, že si hore, alebo iba pocíti, že si sa pohla. Hlava zahalená maskou a okuliarmi sa obráti a skúma ťa, potom sa znova otočí dopredu. Dvaja ľudia pred tebou si potichu zamrmlú niekoľko slov, no nerozumieš im. Nie sú v cudzom jazyku. Len ešte stále nie si pri plnom vedomí a slová čiastočne pohlcuje popol, ktorý okolo teba padá.

Nieкто za tebou prehovorí. Prekvapí ťa to a obzrieš sa. Zbadáš ďalšiu zamaskovanú tvár s okuliarmi. Kto sú títo ľudia? (Nenapadne ti báť sa. Takéto telesné záležitosti podobne ako hlad sa ťa teraz týkajú menej.) Vtom ti v mysli niečo cvakne a ty pochopíš. Ležíš na nosidlách. V skutočnosti sú to len dve tyče s prišitou kožušinou medzi nimi, ktoré nesú štyria ľudia. Jeden z nich čosi zakričí a obďaleč mu odpovedajú iné hlasy. Veľa hlasov. Veľa ľudí.

Ozve sa ďalšie zavolanie odniekiaľ z dialky a nosiči sa zastavia. Vymenia si pohľad a položia ťa nacvičenými pohybmi tých,